

2014

RAPORT
EKOLOGICZNY

---

www.bosbank.pl

WSTĘP

Zgodnie z uchwałą Sejmu RP patronem roku 2013 był **prof. Jan Czochralski**. Mało kto wie, że ten polski uczony odkrył sposób produkcji monokryształów metali i opracował metodę pomiaru prędkości ich krystalizacji. Metodą Czochralskiego produkuje się obecnie 90% monokryształów krzemu. Stanowią one podstawę produkcji mikroprocesorów, a także monokrystalicznych ogniw fotowoltaicznych, służących do otrzymywania energii elektrycznej z promieniowania słonecznego.

Według danych EPIA (European Photovoltaics Industry Association) na koniec 2013 roku łączna moc paneli fotowoltaicznych zainstalowanych na świecie osiągnęła 138,9 GW, a roczna ilość energii wyprodukowanej przez te instalacje wyniosła 160 TWh. Jest to ilość, która może pokryć zapotrzebowanie około 45 milionów średnich europejskich gospodarstw domowych. Pod względem zainstalowanej mocy technologia PV jest obecnie drugim, po energetyce wiatrowej, odnawialnym źródłem energii w Unii Europejskiej.

W Polsce działa obecnie 29 instalacji fotowoltaicznych podłączonych do sieci elektroenergetycznej. Ich łączna moc to 3,8 MW. W fazie realizacji są dalsze projekty na łączną moc ok. 10 MW. Ponadto mamy około 250 elektrowni poza siecią. Sumując moc polskich instalacji fotowoltaicznych, otrzymamy ponad **6,6 MW**. Jest to mało, jeśli porównujemy się ze światowymi i europejskimi potentatami w tej dziedzinie. Jednak to dopiero początek. Trzeba mieć nadzieję, że odpowiednio skonstruowany system wsparcia pozwoli na znaczące rozszerzenie tego rynku.

„Do roku 2060 prawie 40% energii elektrycznej będzie pochodziło z fotowoltaiki, czyniąc ją największym źródłem energii” – zapowiada prognoza Shell, New Lens Scenario. „Nadchodzi era Słońca”, jak mówi prof. Maciej Nowicki, były Minister Środowiska. W tę nową erę wpisują się działania BOŚ Banku, nakierowane na wspieranie projektów z zakresu ochrony środowiska, poprawy efektywności energetycznej i zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego kraju.

BOŚ S.A. pretenduje do miana „**Ekobanku**” specjalizującego się w finansowaniu ekologii i przyjaznego dla ceniących styl życia „eko”. Dążymy do zwiększenia wartości Banku jako istotnego podmiotu systemu finansowania ekologii w Polsce, który zaspokaja potrzeby finansowe Klientów poprzez wyjątkową, proekologiczną ofertę produktową i zaangażowanie w projekty wspierające zrównoważony rozwój, a także umożliwia skorzystanie z unikalnych na rynku bankowym kompetencji pracowników.

Serdecznie zapraszamy do lektury
Raportu Ekologicznego 2014.

GRUPA

BOŚ S.A.

Bank Ochrony Środowiska rozpoczął działalność operacyjną w 1991 roku. Jest to stabilna, bezpieczna, polska instytucja, której większościowym udziałowcem jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Od 1997 r. akcje BOŚ notowane są na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. Oferta BOŚ Banku skierowana jest do Klientów indywidualnych i instytucjonalnych, w tym do jednostek samorządu terytorialnego oraz spółek komunalnych.

Dom Maklerski BOŚ to jedna z najważniejszych instytucji doradczych związana z branżą maklerską i lider rynku kontraktów terminowych, nagradzany przez Prezesa GPW za największą aktywność w tym zakresie. Jest to jedno z najdłużej działających biur maklerskich w Polsce, które od lat plasuje się w czołówce rankingu najlepszych domów maklerskich. Bossa.pl, platforma inwestycyjna DM BOŚ, to jeden z najbardziej rozbudowanych serwisów o tematyce giełdowej, wielokrotnie doceniany przez inwestorów za szybkość, funkcjonalność oraz bogatą część edukacyjną.

BOŚ Eko Profit jest spółką inwestycyjną, która uzupełnia ofertę Grupy BOŚ. Strategia firmy zakłada inwestycje w istniejące przedsiębiorstwa i w nowe projekty BEP z zakresu czystych technologii, zwłaszcza odnawialnych źródeł energii. W zależności od rodzaju projektu pełni funkcje: bezpośredniego inwestora, pośrednika finansowego i doradcy w procesie uzyskiwania kredytu, a także generalnego realizatora inwestycji. Spółka oferuje także usługi z zakresu doradztwa biznesowego, w tym strukturyzowanie projektów pod kątem pozyskania finansowania dłużnego, oraz przygotowywanie biznesplanów.

BOŚ EKOsistem jest spółką handlową w ramach Grupy BOŚ. Firma zajmuje się integracją produktów z rodziny BOŚ EKOsistem (systemy grzewcze, chłodnicze, produkcja energii ze źródeł OZE), relacjami z partnerami i zewnętrznymi sieciami sprzedaży, sprzedażą produktów Klientom kluczowym. Spółka zarządza procesem posprzedażowym, monitoruje proces BES, współpracuje z Oddziałami i Departamentami Centrali BOŚ. Spółka zajmuje się także tworzeniem i wdrażaniem nowych produktów od strony technicznej i rynkowej.

Fundacja Banku Ochrony Środowiska powstała w grudniu 2009 r. z inicjatywy Zarządu Banku. Uzupełnia działania

BOŚ w ramach społecznie odpowiedzialnego biznesu i relacji ze społecznościami lokalnymi. Fundacja prowadzi projekty edukacyjne promujące zdrowe odżywianie, aktywność fizyczną i ekologię, które angażują dzieci, młodzież, nauczycieli i rodziców. Fundacja organizuje także wolontariat, finansując projekty pracowników, którzy działają na rzecz lokalnych stowarzyszeń, fundacji oraz szkół.

EKOLOGDZYZY

BOŚ JAKO JEDYNY BANK
ZATRUDNIA **EKOLOGÓW**. ICH WIEDZA
SŁUŻY BANKOWI, ALE PRZEDE
WSYSTKIM JEGO KLIENTOM.

ROK

DYNAMIKI

Ważną zaletą BOŚ S.A. jest dynamika. Przejawia się ona przede wszystkim w ofercie produktowej BOŚ Banku, która jest stale poszerzana o nowe rozwiązania, głównie z zakresu ochrony środowiska. Ciągłe dopasowywanie produktów do potrzeb Klientów bezpośrednio skutkuje systematycznym zwiększaniem portfela kredytowego, a pośrednio powoduje znaczący wzrost zysku grupy kapitałowej.

Wyniki Grupy BOŚ za ostatni rok napawają optymizmem i świadczą o jej ugruntowanej pozycji na polskim rynku:

- W 2013 r. wynik netto wyniósł 65,9 mln zł i był wyższy o **94,7%** od wyniku z 2012 r.
- Zysk brutto Grupy BOŚ za 2013 rok sięgnął 74,7 mln zł, co oznacza, w porównaniu z poprzednim rokiem, wzrost o **96,8%**.
- Suma bilansowa Grupy na koniec 2013 r. wynosiła 18,4 mld zł i była wyższa o **9,2%** w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2012 r.
- Kurs akcji BOŚ S.A. wzrósł na koniec 2013 roku o **56,7%** w stosunku do wartości z końca 2012 roku (warto podkreślić, że kurs akcji BOŚ S.A. w roku

2013 kształtował się zdecydowanie lepiej niż indeks WIGBanki).

BOŚ S.A. koncentrował się na rozwijaniu działalności na rynku finansowania projektów proekologicznych, powiększając udział w portfelu kredytów na działania służące ochronie środowiska oraz wspierające zrównoważony rozwój kraju. Wartość EKO kredytów udzielonych w 2013 r. wyniosła **2,16 mld zł** i była około trzy razy wyższa w stosunku do takich kredytów udzielonych w 2012 r. Najwyższą dynamikę sprzedaży uzyskano w segmencie Klientów korporacyjnych.

W 2013 r. obroty wypracowane z tytułu EKOFaktoringu osiągnęły wartość **1,65 mld zł** i były o 40,81% wyższe niż w 2012 r. Rozwój faktoringu w BOŚ S.A. jest ponad dwa razy szybszy niż rynku usług faktoringowych w Polsce, gdzie zanotowano wzrost na poziomie 15,54%.

W 2013 r. Bank podpisał 31 umów organizacji emisji obligacji komunalnych, wobec 12 umów w całym roku 2012, uzyskując **220%** przyrostu wartości emisji.

13,2 mld zł

– TO KWOTA ŚRODKÓW, JAKIE PRZEZNACZYŁ JUŻ BOŚ BANK NA FINANSOWANIE PROJEKTÓW EKOLOGICZNYCH.

EKOLOGIA

W STRATEGII BOŚ BANKU

Filarem działalności Banku Ochrony Środowiska jest ekologia. W ciągu 23 lat działalności BOŚ S.A. przeznaczył około **13,2 mld zł** na finansowanie projektów ekologicznych. Łączna wartość inwestycji zrealizowanych dzięki kredytom Banku wyniosła ponad **40,7 mld zł**.

W samym 2013 roku łączna kwota kredytów na przedsięwzięcia proekologiczne przekroczyła **2 mld zł**.

Zadania realizowane przez BOŚ S.A. w zakresie ekologii obejmują:

- kreowanie produktów dedykowanych przedsięwzięciom przyczyniającym się do ograniczenia wpływu działalności przedsiębiorstw, instytucji, a także pojedynczych osób na zanieczyszczenie wód, powietrza, gleby;
- tworzenie dźwigni finansowej, łączącej finansowanie rynkowe z krajowymi i międzynarodowymi systemami wsparcia;
- budowanie proekologicznych postaw wśród aktualnych i potencjalnych Klientów.

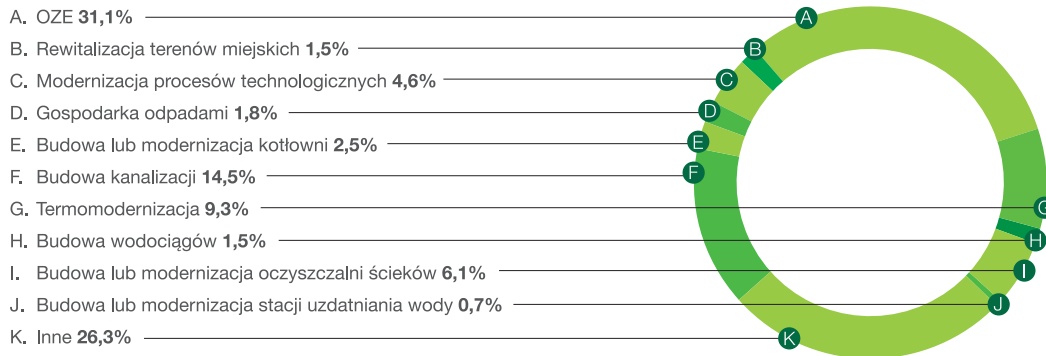
Główne kierunki finansowania to:

Odnawialne źródła energii

- duże przedsięwzięcia: farmy wiatrowe, elektrownie fotowoltaiczne, biogazownie, energetyczne wykorzystanie biomasy,
- mikro i małe instalacje: głównie kolektory słoneczne i pompy ciepła (jako źródła ciepła) oraz fotowoltaika i w mniejszym stopniu turbiny wiatrowe i biogazownie (jako źródła energii elektrycznej);

Efektywność energetyczna

- modernizacja systemów technologicznych, grzewczych i chłodniczych w przemyśle i mieszkalnictwie,
- budownictwo energooszczędne – w ramach budowy nowych obiektów energooszczędnych i pasywnych, termomodernizacji oraz rewitalizacji budynków.

Struktura zadłużenia proekologicznego w podziale na rodzaje inwestycji (stan na 31.12.2013 r.)

„DO ROKU 2060 PRAWIE 40% ENERGII ELEKTRYCZNEJ BĘDZIE POCHODZIŁO Z FOTOWOLTAIKI, CZYNIĄC JĄ NAJWIĘKSZYM ŹRÓDŁEM ENERGII” – ZAPOWIADA PROGNOZA SHELL, NEW LENS SCENARIO, MARCH 2013.

EFEKTY EKOLOGICZNE

W 2013 roku zakończone zostały, kredytowane przez BOŚ Bank, przedsięwzięcia proekologiczne o łącznej wartości kosztorysowej przekraczającej **2 mld zł**. W przeważającej większości (ponad 93% wartości oddanych inwestycji proekologicznych ogółem) były to zadania z dziedziny ochrony atmosfery.

Realizacja tych inwestycji kredytowanych przez Bank, a zakończonych w 2013 roku, przyczyniła się do powstania znaczących efektów ekologicznych, z których najważniejsze to:

redukcja emisji pyłów	154,8 t/rok
redukcja emisji dwutlenku siarki	1 817,0 t/rok
redukcja emisji dwutlenku węgla	379 419,5 t/rok
produkcja energii w OZE	376 485 MWh/rok
przepustowość oczyszczalni ścieków	2357,6 m ³ /d
długość kanalizacji	78,7 km
ilość unieszkodliwionych/odzyskanych odpadów	78,0 ton/rok

W grupie zadań kredytowanych przez BOŚ Bank i zakończonych w 2013 r. znalazły się m.in. duże farmy wiatrowe, których łączna moc wynosi 167 MW. Z tego między innymi powodu dla odnawialnych źródeł energii był to rok rekordowy w BOŚ Banku. Efekt w postaci w wielkości produkcji energii w OZE, oddanych do użytku

w 2013 roku, sięgnął 28% łącznej produkcji energii ze wszystkich odnawialnych źródeł kredytowanych w całym okresie istnienia BOŚ Banku.

380 000 t/rok

REDUKCJA EMISJI DWUTLENKU WĘGLA DZIĘKI PROJEKTOM SFINANSOWANYM Z POMOCĄ BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZAKOŃCZONYM W 2013 ROKU, WYNOŚI BLISKO 380 TYS. TON/ROK. TO TAKI EFEKT, JAKI PRZYNIOŚŁOBY ZASADZENIE DRZEW NA OBSZARZE RÓWNYM JEDNEJ TRZECIEJ PUSTYNI BŁĘDOWSKIEJ.

BOŚ BANK

ORĘDOWNIKIEM OZE

Bank Ochrony Środowiska S.A., zgodnie ze swoją misją i strategią wspierania działań w zakresie ochrony środowiska, w ramach prowadzonej działalności angażuje się w finansowanie proekologicznych projektów inwestycyjnych, w tym projektów dotyczących odnawialnych źródeł energii. W 2013 r. na realizację projektów OZE BOŚ S.A. udzielił **4033** kredytów w łącznej kwocie **622,2 mln zł**. Najbardziej znaczące transakcje stanowiły kredyty przeznaczone na budowę farm wiatrowych, z których pięć największych umów, zawartych na łączną kwotę blisko 500 mln zł, dotyczyło budowy elektrowni o mocy ponad 85 MW.

Najbardziej powszechnie udzielane były kredyty na kolektory słoneczne. Łączna powierzchnia sfinansowanych w 2013 roku kolektorów przekroczyła **30 tys. m²**. Przyczyniła się do tego głównie współpraca Banku z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w zakresie kredytów z dotacją Funduszu. Pompy ciepła i nieliczne jeszcze instalacje fotowoltaiczne finansowane były głównie kredytami

preferencyjnymi, udzielanymi przez BOŚ Bank we współpracy z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Niestabilna sytuacja prawna na rynku OZE, związana z brakiem regulacji dotyczących odnawialnych źródeł energii, nie sprzyja finansowaniu inwestycji tego typu. Od ponad trzech lat trwa debata na temat ustawy o OZE mającej harmonizować polskie prawo z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych. W pierwotnej wersji system wsparcia dla OZE miały stanowić zielone certyfikaty ze współczynnikami korekcyjnymi oraz taryfy gwarantowane. W kolejnych projektach ustawy zmieniło się podejście do systemu wsparcia. Przygotowano projekt bazujący na systemie aukcji dla większych instalacji OZE oraz ułatwieniach prawnych dla właścicieli mikroinstalacji, w tym prosumentów.

Inwestycje OZE kredytowane w BOŚ w 2013 r.:

RODZAJ OZE 2013 rok	LICZBA szt.	KWOTA tys. zł
Elektrownie wiatrowe	12	495 255
Kolektory słoneczne	3 665	62 562
Produkcja biopaliw	5	32 706
Pompy ciepła	257	15 163
Biogazownie	2	8 382
Małe elektrownie wodne	3	3 933
Instalacje energetycznego wykorzystania biomasy	43	2 715
Fotowoltaika	46	1 446
Łącznie	4033	622 161

Bank Ochrony Środowiska nie zaniechał kredytowania przedsięwzięć OZE, a kolejne proponowane mechanizmy wsparcia stanowią inspirację do tworzenia nowych produktów i podejmowania nowych inicjatyw.

REALIZACJA INWESTYCJI KREDYTOWANYCH PRZEZ BANK, ZAKOŃCZONYCH W 2013 ROKU, PRZYCZYNI SIĘ DO POWIĘKSZENIA KRAJOWEJ PRODUKCJI ENERGII Z OZE O PONAD 370 GWh ROCZNIE. JEST TO ILOŚĆ ENERGII, JAKĄ UZYSKAMY ZE SPALENIA OKOŁO 80 000 kg WĘGLA KAMIENNEGO.

INNOWACYJNE

ROZWIĄZANIA, WYZWANIA, PLANY

W raporcie Komisji Europejskiej z 2013 r., pokazującym wydatki na badania i rozwój, wśród tysiąca najlepszych przedsiębiorstw z Unii znalazły się cztery firmy z Polski, a między nimi Bank Ochrony Środowiska. Unia doceniła firmy zwiększające fundusze na innowacje. Innowacyjność to jednak nie tylko zadania systemowe, wymagające nakładów. To przede wszystkim nowoczesne myślenie, prowadzące do niekonwencjonalnych rozwiązań.

Kompensacja mocy biernej – Moc bierna odpowiada za część energii, która nie jest zamieniana na pracę. Wpływa na zwiększenie strat cieplnych, sprawność transformatorów i linii kablowych, a w efekcie zwiększenie rachunków za energię. BOŚ Bank zwrócił uwagę na ten problem i wprowadził „Kredyt z mocą” i „Rachunek z mocą”. W ramach promocji w 2013 roku Bank oferował przedsiębiorcom zakup kompensatora mocy biernej za 1 zł.

EKOFactoring – W BOŚ Banku obserwuje się ciągły wzrost obrotów z EKOFactoringu. EKOFactoring gwarantuje obieg dokumentów w wersji elektronicznej bez potrzeby wydruków papierowych, wyłącznie przy użyciu platformy internetowej BOŚFaktor.

EKOKredyt PV – to produkt skierowany do osób posiadających lub budujących dom i zainteresowanych rozwiązaniami proekologicznymi, gwarantującymi zmniejszenie obciążeń budżetu domowego dzięki produkcji prądu na potrzeby własne. Pakiet obejmuje: instalację fotowoltaiczną, montaż oraz gwarancję, kompleksowe finansowanie i ubezpieczenie instalacji.

BOŚ EKOsystem – Kompleksowa usługa oferowana w ramach BOŚ EKOsystem obejmuje finansowanie Hybrydowego Systemu Grzewczego, opartego o odnawialne źródła energii i instalacji fotowoltaicznej, a dodatkowo pakiet internetowy i ubezpieczenie nieruchomości oraz urządzeń i ich efektywności, a także finansowanie produktem kredytowym, dopasowanym do potrzeb i możliwości Klienta.

Prosument – Nowelizacja Prawa energetycznego przyniosła udogodnienia dla osób inwestujących w produkcję energii elektrycznej na własne potrzeby, dając im też możliwość sprzedaży nadwyżek energii do sieci elektroenergetycznej. BOŚ Bank uwzględnił to, tworząc program finansowania fotowoltaiki,

wprowadzając BOŚ EKOsystem, a także przygotowując się do udziału w Programie Priorytetowym NFOŚiGW o nazwie „Prosument”.

POLSEFF – Pierwsza edycja Programu Finansowania Rozwoju Energii Zrównoważonej w Polsce (PoSEFF), skierowanego do małych i średnich przedsiębiorstw zainteresowanych inwestowaniem w technologie energooszczędne, zakończyła się w 2013 roku. W następnej – ogłoszonej w formie Programu Priorytetowego NFOŚiGW – będzie uczestniczył BOŚ Bank.

Inteligentne sieci energetyczne – to systemy energetyczne integrujące działania uczestników procesów: generacji, przesyłu, dystrybucji i użytkowania, w celu dostarczania energii w sposób niezawodny i uwzględniający wymogi ochrony środowiska. Produkty BOŚ Banku stanowią wstęp do realizacji takich projektów, pozwalając już dziś na zdalną obsługę systemów ogrzewania, jak to ma miejsce w BOŚ EKOsystemie, a w przyszłości integrowanie prosumentów przez tworzenie wirtualnych elektrowni.

Z PRZEPROWADZONEGO W 2013 ROKU BADAŃ OPTIMALENERGY.PL WYNIKA, ŻE 78% POLAKÓW CHĘTNIE PRODUKOWAŁOBY PRĄD WE WŁASNYM ZAKRESIE, GDYBY TYLKO MIAŁO TAKĄ MOŻLIWOŚĆ.

BOŚ EKOSYSTEM

Najlepszym przykładem wspierania przez BOŚ Bank innowacyjnych technologii jest projekt BOŚ EKOsistem. Jest to nowoczesne, kompleksowe rozwiązanie, mogące zredukować koszty ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej w gospodarstwie domowym. Wpisując się w przyszłościowy kierunek energetyki prosumenckiej, BOŚ EKOsistem zasługuje – według prof. Jana Popczyka – na miano innowacji przełomowej.

W ofercie przewidziano udzielenie kredytu lub pożyczki na preferencyjnych warunkach na instalację do podgrzewania c.w.u. i zasilania c.o., złożoną z czterech podstawowych części: pompy ciepła, modułu kotłowni, kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych. Zespół **kolektorów słonecznych**, przetwarzających energię słoneczną na użytkową, ma stanowić główne źródło ciepła do celu podgrzewania wody użytkowej. W **panelach fotowoltaicznych** następuje konwersja energii promieniowania słonecznego w energię elektryczną. Ta energia może zbilansować roczne zużycie prądu przez pompę ciepła. **Pompa ciepła** to urządzenie

pozyskujące ciepło z otoczenia. Jej niepodważalną zaletą jest fakt, że dzięki zastosowaniu przemian fazowych zysk w postaci energii cieplnej jest około trzykrotnie większy od energii elektrycznej zużytej na pracę urządzenia. Centralny element BOŚ EKOsystemu stanowi **moduł kotłowni** – zespół urządzeń w kompaktowej, estetycznej obudowie, odpowiedzialny za dostawę ciepła na cele centralnego ogrzewania domu i ciepłej wody. Wszystkie urządzenia integruje inteligentny system sterowniczy, umożliwiający zdalne monitorowanie pracy instalacji za pomocą komputera, tabletu, czy smartfona. Dodatkową korzyścią dla Klientów jest dziesięcioletnia gwarancja oraz jedyne na polskim rynku **ubezpieczenie od spadku zakładanej wydajności** instalacji fotowoltaicznej. W opinii prof. Krzysztofa Żmijewskiego BOŚ EKOsistem jest niezmiernie innowacyjny, zarówno w zakresie stosowanych technologii, jak również instrumentów ograniczających ryzyko inwestycji do minimum (ubezpieczenie). Wszystkie urządzenia wchodzące w skład instalacji są wyrobami renomowanych, polskich producentów i mają certyfikaty jakości akceptowane na rynku międzynarodowym.

Projekt BOŚ Banku niesie ze sobą szereg korzyści zarówno dla Klientów indywidualnych, jak i dla gospodarki kraju. Dla pojedynczej rodziny głównymi korzyściami wynikającymi z instalacji BOŚ EKOsistem są: uniezależnienie się od rosnących cen energii elektrycznej, zwiększenie wartości domu, a także poprawa komfortu życia dzięki wygodnej obsłudze kompaktowych i bezawaryjnych urządzeń. Pod względem finansowym oferta jest skonstruowana w taki sposób, że jest w zasięgu każdego budżetu.

W perspektywie długofalowej projekt BOŚ Banku stwarza dla kraju możliwości przyspieszenia tempa wzrostu PKB oraz znaczącego zwiększenia udziału produkcji energii z przydomowych instalacji OZE w całkowitej krajowej produkcji energii z OZE.

PONAD 7 TYS. ZŁ ROCZNIE MOŻE ZAOSZCZĘDZIĆ 4-OSOBOWA RODZINA, INSTALUJĄC BOŚ EKOSYSTEM W MIEJSCE PIECA NA OLEJ OPAŁOWY.

Obliczenia dla domu o powierzchni 140 m² i zapotrzebowaniu na energię 90 kWh/m²/rok.

WSPÓŁPRACA

Z INSTYTUCJAMI ZAGRANICZNYMI

Wśród instytucji, z którymi Bank Ochrony Środowiska współpracuje w zakresie finansowania przedsięwzięć proekologicznych, utrwalone miejsca zajmują zagraniczne instytucje finansowe. Rok 2013 był okresem kontynuacji tej współpracy.

Główny strumień środków zagranicznych kierowany był do BOŚ Banku z **Europejskiego Banku Inwestycyjnego** (EBI) i **Banku Rozwoju Rady Europy** (CEB). Kredyty pochodzące ze środków tych instytucji finansowały projekty inwestycyjne związane z rozwojem i utrzymaniem infrastruktury oraz ochroną środowiska, realizowane przez podmioty sektora publicznego oraz przez małe i średnie przedsiębiorstwa. Bank kontynuował również współpracę z **Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym** i niemieckim bankiem rządowym **KfW**. Środki KfW, udostępniane jako „Kredyt z Klimatem”, służyły finansowaniu zadań dotyczących efektywności energetycznej i systemów OZE, realizowanych przez przedsiębiorstwa, samorządy, wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe. „Kredyt EKOodnowa”, również ze środków KfW, skierowany był do małych i średnich przedsiębiorstw na projekty

inwestycyjne o charakterze proekologicznym, a w tym: odnawialne źródła energii, termomodernizację obiektów usługowych i przemysłowych oraz unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest.

Inicjatywa JESSICA

Środki z linii EBI i CEB współfinansują również inwestycje będące częścią programów pomocowych Unii Europejskiej, w tym projekty miejskie wdrażane w ramach europejskiej Inicjatywy JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas, tj. Wspólne Europejskie Wsparcie na Rzecz Trwałych Inwestycji w Obszarach Miejskich). Główną ideą inicjatywy jest rewitalizacja obszarów, jednak jest tu miejsce dla szeregu przedsięwzięć proekologicznych. Bank Ochrony Środowiska, działając jako Fundusz Rozwoju Obszarów Miejskich dla województwa zachodniopomorskiego (poza Szczecińskim Obszarem Metropolitalnym), pomorskiego (poza Gdańskiem, Gdynią, Sopotem i Słupskiem) i śląskiego, podpisał w 2013 r. **20 umów** dotyczących realizacji projektów miejskich z wykorzystaniem środków inicjatywy JESSICA. Wśród największych znalazły się m.in.:

- Projekt rewitalizacji dzielnicy nadmorskiej w Świnoujściu poprzez budowę zespołu hotelowo-apartamentowo-usługowego „Baltic Park Molo”. Będzie to pierwszy polski hotel z certyfikatem LEED, określany jako inteligentny przykład prośrodowiskowej architektury. Wśród widocznych rozwiązań ekologicznych będą m.in. w 50% zielone dachy, stanowiska ładowania samochodów elektrycznych, udogodnienia dla rowerzystów w postaci parkingów rowerowych.
- Projekt budowy kompleksu basenowego w Redzie. Budynek w części biurowej, handlowej i usługowej spełniać będzie wymogi stawiane budynkom pasywnym. Część dachu pokryta będzie roślinnością ekstensywną. Z wody z natrysków oraz wody basenowej, a także z płukania filtrów basenowych planowane jest odzyskiwanie ciepła, a następnie, przed zrzutem do kanalizacji, wykorzystanie jej do spłukania toalet. Ogród zimowy, usytuowany od strony południowej budynku, posłuży jako kolektor cieplny i pełnić będzie rolę naturalnego filtra CO₂.

OGRZEWANIE POCHŁANIA PONAD
70% ENERGII ZUŻYWANEJ
W POLSKICH BUDYNKACH
MIESZKALNYCH. DZIAŁANIA
TERMOMODERNIZACYJNE
TO WAŻNY KROK W KIERUNKU
POPRAWY TEJ SYTUACJI.

SPOŁECZNA EKO-ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Bank Ochrony Środowiska – świadomy wagi społecznej odpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju, kieruje się dbałością o dobro Klientów i otaczającego świata. Realizując proekologiczną misję wewnątrz organizacji, BOŚ Bank zobowiązał się do ciągłego minimalizowania negatywnego wpływu na środowisko naturalne. Zgodnie z obowiązującą **polityką środowiskową** idea ta jest realizowana między innymi poprzez:

- racjonalizację zużycia wody, energii elektrycznej, ciepła i paliw,
- prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami, selektywną zbiórkę i przekazywanie ich do recyklingu bądź unieszkodliwiania,
- zakup materiałów i urządzeń z uwzględnieniem jak najmniejszego ich wpływu na środowisko.

W 2013 roku Centrala BOŚ Banku przeniosła się do nowej siedziby w budynku Fenix, przy ul. Żelaznej w Warszawie. Budynek ten charakteryzuje się szeregiem rozwiązań proekologicznych, które złożyły się na uzyskany w maju 2014 roku Certyfikat **BREEAM** z oceną „very good”. Wcześniej, w styczniu 2013 roku budynek ten został

wyróżniony w plebiscycie „Okno na Warszawę”, jako budynek przyjazny Warszawie, czyli taki, który został wybudowany w zgodzie z otaczającą go przestrzenią i sąsiadującą architekturą.

Działalność w obszarze **Społecznej Odpowiedzialności Biznesu** opiera się na trzech filarach, z których wszystkie związane są z ekologią:

- ekologicznym spojrzeniu Banku na działalność biznesową zarówno w Pionie Detalicznym, jak i Pionie Korporacji i Finansów Publicznych,
- Portalu eko-Polska, łączącym odpowiedzialność społeczną instytucji bankowej z promocją postaw proekologicznych,
- Fundacji BOŚ, która koordynuje szereg inicjatyw, kierując swoje działania do głównych grup docelowych: społeczności szkolnych, nauczycieli, samorządów, osób zainteresowanych ekologią i zdrowym stylem życia, pracowników BOŚ S.A.

Działania Banku w obszarze CSR doceniane są przez niezależne organizacje. Pięć inicjatyw Banku i Fundacji BOŚ z 2013 r. znalazło się w Raporcie opracowanym przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu (FOB). Wyróżnione dobre praktyki to:

- „eko-Polska.pl”, przedsięwzięcie łączące

odpowiedzialność społeczną instytucji bankowej z promocją postaw ekologicznych,

- „uMOCnij swój biznes”, oferta, która łączy działanie proekologiczne, edukacyjne z bezpośrednimi korzyściami w biznesie,
- „2 złote dla Zwierzaka”, działanie promujące i wspierające ochronę przyrody,
- „Szkolne Smaki – Szkoły dobrego żywienia”, cykl konferencji o zdrowym żywnieniu,
- „POMAGAM CAŁY ROK”, program regularnej filantropii indywidualnej.

29%

Z RAPORTU ŚWIATOWEJ ORGANIZACJI ZDROWIA WYNIKA, ŻE AŻ **29%** POLSKICH 11-LATKÓW MA NADWAGĘ. PROJEKT „SZKOLNE SMAKI – SZKOŁY DOBREGO ŻYWIENIA” MOŻE POMÓC ZMIENIĆ TĘ SYTUACJĘ.

WYGRYWASZ TY

– WYGRYWA NATURA

Nic nie jest lepszym dowodem zasadności podejmowanej przez człowieka aktywności i trudu w jakiegokolwiek dziedzinie życia niż nagroda. Nagroda jest nie tylko widocznym uwieńczeniem naszych starań, ale także czynnikiem motywującym do wyznaczania sobie kolejnych, coraz bardziej ambitnych celów. W każdym roku funkcjonowania BOŚ Bank odnosi sukcesy na wielu polach działalności, a zaangażowanie i profesjonalizm pracowników są nagradzane w prestiżowych konkursach.

Ekonomiści BOŚ Banku – Aleksandra Świątkowska i Łukasz Tarnawa wygrali szóstą edycję Konkursu na **Najlepszych Analityków Makroekonomicznych**, organizowanego przez redakcje dzienników „Rzeczpospolita” i „Parkiet” we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim. Ekonomiści BOŚ Banku byli najlepsi w grupie ponad 40 ekonomistów i zespołów analityków, reprezentujących instytucje finansowe, organizacje gospodarcze oraz ośrodki badawcze i naukowe. Dokonano podsumowania trafności comiesięcznych prognoz pięciu głównych wskaźników

makroekonomicznych: dynamiki PKB, inflacji, salda obrotów bieżących, inwestycji oraz stopy bezrobocia. BOŚ Bank jako jedyny spośród uczestników ankiety trafnie zaprognozował stopień wzrostu gospodarki w ostatnim kwartale 2013 roku.

Dom Maklerski Banku Ochrony Środowiska S.A. jest wieloletnim liderem rynku kontraktów terminowych. W 2013 DM BOŚ trzeci rok z rzędu został wybrany **Najlepszym Biurem Maklerskim** w opinii inwestorów indywidualnych wg miesięcznika „Forbes”. Może poszczycić się też takimi wyróżnieniami, jak nagroda „Byk i Niedźwiedź” gazety „Parkiet” czy nominacja dla BossaFX w kategorii platforma forexowa roku. Giełda Papierów Wartościowych przyznała DM BOŚ nagrodę za najwyższy udział w wolumenie obrotów instrumentami pochodnymi bez transakcji animatora w roku 2013 oraz za najwyższy udział animatora w wolumenie obrotów instrumentami pochodnymi w roku 2013.

Bank Ochrony Środowiska nie tylko zdobywa nagrody, ale i nagradza. Docenia się zaangażowanie pracowników,

aktywność i lojalność Klientów, a także działania osób i organizacji zewnętrznych.

W konkursach „Otwórz konto – odbierz kask” i „Ekojazda” rozstrzygniętych w grudniu 2013 r. ufundowano hybrydową Toyotę Prius, rowery Giant Simple i 500 kasków rowerowych dla naszych najbardziej aktywnych Klientów.

Fundacja Banku Ochrony Środowiska we współpracy z wieloma partnerami zorganizowała w 2013 r. konkurs „**Nakręć się na zdrowie**”, w którym młodzi entuzjaści sztuki filmowej mogli wykazać się kreatywnością, tworząc krótkie reportaże opowiadające o produkcji żywności w wybranych, certyfikowanych gospodarstwach ekologicznych i zakładach przetwórczych. Łączna pula przyznanych nagród wyniosła 40 000 zł.

WEDŁUG RAPORTU PBS, WYKONANEGO DLA MINISTERSTWA ŚRODOWISKA, 31% POLAKÓW NALEŻY DO GRUPY OSÓB „PROEKOLOGICZNYCH”. SĄ TO: OSZCZĘDZAJĄCY JEDNOCZEŚNIE ENERGIĘ I WODĘ, REGULARNIE SEGREGUJĄCY ODPADY ORAZ DZIAŁAJĄCY ZGODNIE Z ZASADĄ ZRÓWNOWAŻONEGO TRANSPORTU.

ENGLISH

SUMMARY

The Bank for Environmental Protection started operations in 1991. It is a stable, secure, Polish institution, whose majority shareholder is The National Fund for Environmental Protection and Water Management. Since 1997 bank's shares have been listed on the main market of the Warsaw Stock Exchange. The offer of BOŚ S.A. is addressed to both individual and institutional customers, with particular regard to local government units and municipal companies. BOŚ Capital Group consists of: BOŚ Bank, BOŚ Brokerage house, BOŚ EKO Profit investment company, BOŚ EKOsistem commercial company and BOŚ Foundation.

BOŚ S.A. is very active in the field of environment protection. During 23 years of activity BOŚ S.A. allocated approximately **13,2 billion PLN** for the financing of ecological projects, only in 2013 the total amount of loans for pro-ecological projects exceeded **2 billion PLN**. Implementation of investments for environmental protection, credited by Bank and completed in 2013, contributed to the significant environmental effects. Most important of them are:

reduction on emission of dust	154,8 tons/year
reduction on emission of sulfur dioxide	1 817,0 tons/year
reduction on emission of carbon dioxide	379 419,5 tons/year
production of energy from renewable sources	376 485 MWh/year
wastewater treatment plant capacity	2 357,6 m ³ /d
length of the sewage network	78,7 km
quantity of waste neutralized or recyclable materials reclaimed	78,0 tons/year

One of the most important business areas of BOŚ S.A. are renewable energy sources. In the group of tasks credited by BOŚ Bank and completed in 2013 are inter alia large wind farms, whose total capacity is 167 MW. An important advantage of BOŚ Bank is innovation, evident in the innovative products offered to customers. One of them is BOŚ EKOsistem – a modern, comprehensive solution based on renewable energy sources and suited to the direction of prosumer energy market.

40,7 billion PLN

THE TOTAL VALUE OF PRO-ECOLOGICAL INVESTMENTS EXECUTED THROUGH BOŚ BANK LOANS REACHED MORE THAN 40,7 BILLION PLN.

BOŚ BANK

W LICZBACH

Wartość inwestycji proekologicznych zrealizowanych w latach 1991–2013, na które udzielono kredytów inwestycyjnych w BOŚ S.A.

Value of pro-ecological projects implemented in the years 1991–2013 on the basis of loans granted by BOŚ S.A.

RODZAJ KREDYTU LOAN TYPE	OA		OW + GW		OZ		MN + OP + EE		RAZEM/TOTAL	
	LICZBA szt. NUMBER pcs.	WARTOŚĆ mln zł VALUE PLN mln	LICZBA szt. NUMBER pcs.	WARTOŚĆ mln zł VALUE PLN mln	LICZBA szt. NUMBER pcs.	WARTOŚĆ mln zł VALUE PLN mln	LICZBA szt. NUMBER pcs.	WARTOŚĆ mln zł VALUE PLN mln	LICZBA szt. NUMBER pcs.	WARTOŚĆ mln zł VALUE PLN mln
Ze środków NFOŚiGW From the resources of the NFEPWM	456	966,17	411	2 123,46	75	279,04	8	146,40	950	3 515,08
Z dopłatami NFOŚiGW With subsidies from the NFEPWM	9 633	1 118,57	466	2 390,04	60	210,22	4	21,24	10 163	3 740,07
Linie kredytowe NFOŚiGW NFEPWM credit lines	8 611	1 019,36	1 687	959,30	544	504,09	10	8,32	10 852	2 491,07
Ze środków WFOŚiGW From the resources of the VFEPWM	5 792	324,90	342	59,76	34	7,88	0	0,00	6 168	392,54
Z dopłatami WFOŚiGW i GFOŚiGW With subsidies from VFEPWM and MFEPWM	10 544	1 560,63	1 443	1 206,29	344	151,47	8	2,33	12 339	2 920,73
Kredyty wspólne z NFOŚiGW i WFOŚiGW Loans granted together with NFEPWM and VFEPWM	36	8 811,87	66	2 561,54	8	138,15	0	0,00	110	11 511,55
Komercyjne proekologiczne Commercial pro-ecological	6 920	14 163,47	538	1 503,81	139	447,45	38	20,47	7 635	16 135,21
Razem Total	41 992	27 965	4 953	10 804	1 204	1 738	68	199	48 217	40 706,24

OA – ochrona atmosfery/atmosphere protection, OW – ochrona wód/water protection, GW – gospodarka wodna/water management, MN – monitoring/monitoring, OP – ochrona przyrody/nature protection, EE – edukacja ekologiczna/ecological education

Źródło/Source: Departament Ekologii i Strategii/The Ecology and Strategy Department

Struktura kredytów proekologicznych udzielonych przez BOŚ S.A. w latach 1991–2013

Structure of pro-ecological loans granted by BOŚ S.A. in the years 1991–2013

ROK UDZIELENIA KREDYTU YEAR OF GRANTING LOAN	WE WSPÓŁPRACY Z NFOŚIGW IN COOPERATION WITH NFEPWM		WE WSPÓŁPRACY Z WFOŚIGW IN COOPERATION WITH VFEPWM		WSPÓLNE FINANSOWANIE Z NFOŚIGW I WFOŚIGW COMMON FINANCING WITH NFEPWM AND VFEPWM		ZE ŚRODKÓW FUNDACJA POLSKA WIEŚ 2000 FROM THE RESOURCES OF THE POLSKA WIEŚ 2000 FOUNDATION			ZE ŚRODKÓW EFRWP COUNTER PART FUND FROM THE RESOURCES OF THE EFDPV „COUNTERPART FUND”		KOMERCYJNE COMMERCIAL		RAZEM TOTAL	
	KWOTA tys. zł	LICZBA	KWOTA tys. zł	LICZBA	KWOTA tys. zł	LICZBA	KWOTA tys. zł	LICZBA	KWOTA tys. zł	LICZBA	KWOTA tys. zł	LICZBA	KWOTA tys. zł	LICZBA	
1991–1999	1 712 647	8 778	194 843	2 801	1 045 556	28	605	23	15 026	134	364 344	3 619	3 333 021	15 383	
2000	99 046	297	30 062	775	3 291	2	180	6	2 238	15	203 751	4 571	338 568	5 666	
2001	145 989	180	15 706	601	2 480	1			9 193	130	209 653	3 097	383 021	4 009	
2002	127 566	261	24 043	592	22 785	3			9 382	96	57 144	1 796	240 920	2 748	
2003	64 394	111	45 776	1 020	65 000	2			14 164	96	97 762	1 317	287 096	2 546	
2004	229 795	981	46 383	1 003	423 993	3			12 984	73	201 351	1 226	914 506	3 286	
2005	258 303	1 507	58 458	826	284 675	4			5 911	29	165 427	948	772 773	3 314	
2006	26 369	125	107 207	1 050	220 159	6			9 707	47	203 316	881	566 758	2 109	
2007			185 420	1 739	393 889	7			40 910	182	384 644	580	1 004 865	2 508	
2008			283 318	1 710					34 701	113	321 261	628	639 280	2 451	
2009	100 000	1	244 840	1 898					20 841	63	286 563	741	652 244	2 703	
2010	30 994	699	123 956	1 669	13 455	2			11 601	31	240 079	321	420 085	2 722	
2011	31 437	2 111	77 415	1 117					6 411	19	583 386	252	698 648	3 499	
2012	49 700	3 167	88 869	945					50	1	618 665	690	757 284	4 803	
2013	60 479	3 597	91 946	1 307					500	1	2 010 505	1 350	2 163 430	6 255	
Razem Total	2 936 719	21 815	1 618 241	19 053	2 475 283	58	785	29	193 619	1 030	5 947 851	22 017	13 172 499	64 002	

Źródło/Source: Departament Ekologii i Strategii / The Ecology and Strategy Department

Efekty ekologiczne uzyskane w latach 1991–2013 w wyniku zakończenia zadań kredytowanych przez BOŚ S.A. (podstawowe parametry)

Environmental effects gained from 1991 to 2013 resulting from completed tasks credited by BOŚ S.A. (main parameters)

OKRES PERIOD	REDUKCJA EMISJI REDUCTION IN EMISSION OF POLLUTANTS				PRZEPUSTOWOŚĆ OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW WASTEWATER TREATMENT PLANT CAPACITY m ³ /d	DŁUGOŚĆ SIECI KANALIZACYJNEJ LENGTH OF THE SEWAGE NETWORK km	ILOŚĆ UNIESZKODLIWIANYCH ODPADÓW LUB ODZYSKANYCH SUROWCÓW WTORNYCH QUANTITY OF WASTE NEUTRALIZED OR RECYCLABLE MATERIALS RECLAIMED Mg/a	POJEMNOŚĆ SKŁADOWISK LANDFILL CAPACITY tys. m ³	PRODUKCJA ENERGII W OZE/OSZCZĘDNOŚĆ ENERGII ELEKTRYCZNEJ PRODUCTION OF ENERGY FROM RENEWABLE SOURCES/POWER SAVINGS MWh/a
	PYŁ DUST Mg/a	SO ₂ Mg/a	NOX Mg/a	CO ₂ Mg/a					
1991–1999	115 355	389 341	20 948	bd	1 945 517	2 889	bd	11 544	79 128
2000	4 486	4 240	294	bd	148 026	624	201 376	880	6 368
2001	1 394	419	120	bd	221 014	369	96 797	1 452	24 828
2002	3 263	24 189	552	70 637	75 349	349	139 350	240	10 389
2003	421	4 931	17 082	309 597	49 528	301	15 460	600	6 805
2004	485	14 457	129	37 710	5 428	595	502 919	82	16 590
2005	2 996	345	554	27 749	7 595	273	1 342 234	710	7 905
2006	327	3 847	761	290 912	11 336	322	375 118	21	181 717
2007	7 113	2 724	897	280 961	3 025	209	30 610	217	80 136
2008	1 139	21 928	265	130 792	188	136	41 510	113	105 834
2009	1 021	9 132	1 027	230 796	7 939	297	55 117	1	10 529
2010	193	200	41	65 168	102 243	1 728	24 939	0	112 015
2011	221	366	172	115 867	28 213	328	3 528 844	0	72 643
2012	459	5 082	990	412 680	2 891	347	519 730	0	232 714
2013	154,8	1 817,0	617,5	379 419,5	2 357,6	78,7	78,0	0,0	376 607,9
Razem Total	139 027	483 016	44 449	2 352 287	2 610 650	8 846	6 874 082	15 860	1 324 210

Źródło/Source: Departament Ekologii i Strategii / The Ecology and Strategy Department